Gemeente Duiven

Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201602533 Zaaknummer: Z/23/105234

Portefeuillehouder(s): Gemma Tiedink

Voor vragen
Naam: John van der Horst
Telefoon: 0619387023
E-mail: j.vanderhorst@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad

Onderwerp: Terugblik aanpak laaggeletterdheid 2022

Aanleiding voor deze kennisgeving
In het verleden is er de toezegging gedaan om de raad te informeren over de voortgang van de aanpak laaggeletterdheid.

Inhoud van mededeling
Uit onderzoek blijkt dat 14% van de inwoners van de gemeente Duiven laaggeletterd is. Dit ligt boven het landelijk gemiddelde van 12% en ruim boven het gemiddelde van 7% in de regio Midden-Gelderland. Een op de vijf inwoners heeft maximaal een VMBO diploma.

Laaggeletterdheid gaat niet alleen over lezen, schrijven en rekenen, maar ook over digitale vaardigheden.

In het onderstaande kunt u lezen wat er in 2022 in regionaal en lokaal verband gedaan is om laaggeletterdheid tegen te gaan.

WEB
In de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (in het kort: WEB) is vastgelegd dat gemeenten in regionaal verband moeten zorgen voor voldoende en gespreid aanbod van educatieactiviteiten voor volwassen, niet inburgeringsplichtige, inwoners. In de regio Midden-Gelderland werken negen gemeenten[1] samen om uitvoering te geven aan de WEB. De gemeenten faciliteren taaltrajecten voor inwoners. De activiteiten die daarbinnen worden uitgevoerd vallen onder de "Subsidieregeling non-formele Educatie regio Midden-Gelderland 2022".
Taal, rekenen en digitale vaardigheden vallen onder de non-formele educatie. Deze basisvaardigheden zijn ontzettend belangrijk om mee te kunnen doen in de samenleving. Het doel is dat inwoners door een betere beheersing van deze vaardigheden een betere plek in onze complexe samenleving krijgen.

Met de trajecten volwasseneneducatie in Midden-Gelderland biedt de regio zoveel mogelijk inwoners die nog niet of onvoldoende (kunnen) participeren, een educatief aanbod. Een aanbod dat gekoppeld is aan de maatschappelijke context en dat bijdraagt aan het beoogde maatschappelijk effect.

[1] Arnhem, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Zevenaar

De regio Midden-Gelderland heeft ook in 2022 trajecten volwasseneneducatie gefaciliteerd. De regio werkt hierbij nauw samen met onder andere Rijn IJssel Afdeling Educatie & Entree en de vier Taalhuizen in elke subregio. Een Taalhuis is de plek waar lokale organisaties samenwerken om mensen te helpen met taal, rekenen of digitale vaardigheden. In het Liemers Taalhuis zijn dit Kunstwerk!, Mikado/Santé, Caleidoz, het Rijn IJssel college en de drie Liemerse gemeenten. In 2022 hebben er 13 inwoners uit Duiven een NT2 basistraject gevolgd, 5 inwoners een NT2 staatsexamentraject en 2 inwoners een alfabetiseringstraject.

In het meerjarige regionale programma[2] is beschreven dat we de komende jaren de aanpak van laaggeletterdheid meer willen verbinden aan het sociale domein.
In 2022 was het voor het eerst mogelijk voor aanbieders om een driejarige subsidie non-formele educatie aan te vragen. Daardoor is het voor hen zinvol om ook te investeren in duurzame samenwerking met andere taalaanbieders en ketenpartners. De subsidie voor Duiven is aangevraagd door Stichting Mikado/Santé parners voor het project Sterk door Taal (voor uitleg zie verderop). Taalhuizen, waaronder Taalhuis de Liemers, hebben in 2022 geïnvesteerd in de versterking van samenwerking met de verschillende partners. Dit heeft geleid tot meer warme overdracht van cursisten tussen verschillende aanbieders. Cursisten krijgen op deze manier een voor hen meer passend aanbod.

De oorlog in Oekraïne heeft ertoe geleid dat gemeenten versneld aanbod hebben ontwikkeld om de ontheemden een sterkere positie te geven in Nederland: er zijn specifieke taallessen voor Oekraïners ontwikkeld en het doel was deze groep mensen voldoende taalvaardigheden bij te brengen zodat zij zich beter zelfstandig kunnen redden in onze samenleving en inzetbaar zijn op de krappe arbeidsmarkt in de regio.

Impactmeting
De Impactmeting is een wezenlijk onderdeel van deze subsidieregeling en laat zien waar de opbrengsten liggen ten aanzien van de investering in volwasseneneducatie in 2022.
De Impactmeting meet op een wetenschappelijke manier wat er bij de deelnemers verandert na deelname aan een educatietraject. Uit het onderzoek komen de volgende resultaten naar voren:

1. *Circa 69% van de deelnemers krijgt een betere taalbeheersing.*
2. *Circa 50% tot 65% van de deelnemers krijgt een betere plek in de samenleving.*
3. *Circa 15% tot 30% van de deelnemers krijgt een betere arbeidsmarktpositie.*

Vergelijken we bovengenoemde resultaten met die van het landelijk onderzoek, dan kan de regionale aanpak als goed worden beoordeeld. De lokale investering zorgt ervoor dat onze inwoners een betere plek in de samenleving krijgen. We zien bijvoorbeeld dat mensen aangeven dat zij ondernemender en assertiever zijn en ook meer deelnemen aan georganiseerde activiteiten (b.v. sport). De deelnemers ervaren beter te gaan functioneren op verschillende domeinen na deelname aan een leertraject, gefaciliteerd door de regio. Dit wordt vooral zichtbaar in een betere arbeidsmarktpositie (beter functioneren op de werkvloer, vrijwilligerswerk, betaalde baan of stage).

Lokale activiteiten in 2022
Stichting Mikado/Santé partners heeft in het Liemers Taalhuis samen met de taalvrijwilligers ondersteuning geboden aan iedereen die zijn Nederlandse taalvaardigheid wilde verbeteren. Zij begeleidden zowel anderstalige Nederlanders en nieuwkomers als laaggeletterde Nederlanders. Ze werkten vraaggericht waarbij het traject werd afgestemd op de persoonlijke leerbehoefte van de deelnemer. De Taalondersteuning vond het meeste plaats in groepsverband om participatie, netwerkvergroting en zelfredzaamheid te bevorderen. De

[2] Programma Volwasseneneducatie & aanpak laaggeletterdheid 2021-2024 Regio Midden Gelderland, vastgesteld in het Regionaal Portefeuillehoudersoverleg Onderwijszaken d.d. 19 november 2020.

Taaldeelnemers hebben het afgelopen jaar allemaal een intake gehad door een Taalexpert vanuit het Rijn IJssel College. Hiervan zijn inwoners niet alleen doorverwezen naar onze eigen Taalgroepen en individuele taalmaatjes, maar ook weer terug naar school voor de inburgeringscursus, het Taalcafé van stichting Doesmee, het Musharaka project, Klik en Tik cursussen van de bibliotheek of vrijwilligerswerk.

In 2022 zijn ook enkele NT1-ers geholpen om op de juiste plek ondersteuning te krijgen. Er zijn binnen het Liemers Taalhuis nieuwe taalvrijwilligers getraind en is er ook een terugkombijeenkomst georganiseerd voor bestaande vrijwilligers. In totaal zijn in Duiven 40 taaldeelnemers geholpen met taalondersteuning, waarvan 33 in groepsverband en 7 individueel. Daarnaast zijn de trajecten Sterk door Taal gegeven op de basisscholen. Hierin zijn 13 ouders ondersteund in 20 bijeenkomsten. Het doel is dat de taalvaardigheid van ouders wordt verbeterd. Zodoende kan de communicatie tussen ouder en school verbeteren. Een essentieel ander doel is dat ouders handvatten krijgen zodat zij thuis de taalontwikkeling van kinderen kunnen stimuleren. In het kader van het onderwijsachterstandenbeleid is voorts voor 30 gezinnen de Voorleesexpres ingezet, waarbij vrijwilligers thuis bij taalarme gezinnen voorlezen en ouders tips krijgen om het voorlezen over te nemen. Ook is door Kunstwerk! weer de Zomerschool georganiseerd voor kinderen met achterstanden. In Duiven hebben in totaal 11 kinderen deelgenomen.

Graag vertrouwen wij erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Duiven, 23 maart 2023.

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven,

mr. drs. R.J. (Rutger) den Haan	mr. H.B. (Huub) Hieltjes
secretaris	burgemeester

Digitaal ondertekend door Zynyo B.V.
Datum: 23-03-2023 12:59 CET
Document ID:
6267cab0-6698-4d4f-9e76-9f75f4e0b5aa